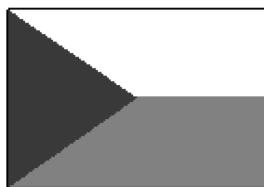

jednotlivých fakult, skutečná neexistence společného informačního systému ani v rámci univerzity, přičemž kontaktní osoby odpovědné za naplňování těchto informačních systémů jsou obtížně dohledatelné). Vlastně neexistuje ani motivace pro tento typ iniciativy – kritéria oborové kvality i v rámci výuky jsou nastavena tak, že nepodporují širší pohled na danou oblast (která ovšem má významný vliv například na příští uplatnění studentů). Existující bariéry se z pozice „pouhého“ garanta kurzu nedaří odstraňovat.

Závěrem lze ovšem vyzdvihnout fakt, že i přes zmíněné obtíže jsou v rámci projektu *Rozvoj kapacit vysokých škol pro udržitelný rozvoj* vytvářeny výukové moduly,

které bude možno využívat jednak jako samostatné vysokoškolské kurzy (*Environmentální ekonomie pro nespecialisty, Řešení environmentálních konfliktů vyjednáváním, Globalizace a globální problémy a výukové případové studie*, které pokrývají hlavní problémové oblasti životního prostředí a přírodních zdrojů dotýkajících se České republiky), jednak jako logický, vzájemně se doplňující celek. Chystaná elearningová forma všech kurzů přinese inovativní přístup v komunikaci pedagog – student a umožní aktivnější zapojení posluchačů do probíraných témat. Díky struktuře kurzů bude pokryta škála vzdělávání v oblasti udržitelného rozvoje od konkrétních problémů, přes techniky a nástroje jejich řešení až po perspektivy celosvětového vývoje.

- mza -

ZPRÁVA O KONÁNÍ NÁRODNÍ KONFERENCE DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V ČESKÉ REPUBLICĚ - SOUČASNOST A BUDOUCNOST

Uchazeči o studium a studenti mohou mít rozličné bariéry v přístupu ke vzdělávání – vážná jsou omezení zdravotní, ale nemenší překážkou může být špatná či jen neobvyklá situace sociální, ekonomická aj. V současné době je doporučováno, mnohdy přímo vyžadováno, aby se lidé vzdělávali celoživotně. Mají proto někteří z nás stát mimo dokonce po celý život?

Pro ty z nás, kteří by chtěli studovat, ba dokonce by byli při tom ochotni tvrdě pracovat, avšak z nejrůznějších důvodů nemohou denně sedět ve školních lavicích, se nabízí možnost studovat v distanční formě. Tato forma umožňuje být ve stálém kontaktu se školou a jejími pedagogy, aniž by to bylo v rozporu s tím, že je přes den potřeba pečovat o malé dítě, být v práci,

ne mít možnost do školy cestovat z důvodu fyzického handicapu či nevidět na tabuli apod. Tento přístup ke studentům je velmi náročný, a to nejen finančně, ale navíc také personálně, neboť schopnost poskytovat specifickou podporu těmto různým znevýhodněným skupinám vyžaduje nové znalosti a dovednosti pedagogů a dalších pracovníků škol.

Obvyklou součástí vzdělávání vysokoškolských pedagogů a dalších odborníků je prezentování a výměna poznatků a zkušeností na konferencích. Jednou z nich je co dva roky se opakující Národní konference „Distanční vzdělávání v České republice – současnost a budoucnost“. Ve dnech 28.–30. června se její již 4. ročník konal na Ekonomické fakultě Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava (VŠB-TUO). Konferenci

pořádalo Národní centrum distančního vzdělávání (Centrum pro studium vysokého školství) Praha za podpory České asociace distančního univerzitního vzdělávání (ČADUV) a stalo se ctí pro VŠB-TUO, že se v tomto roce mohla stát těmito institucím partnerem a připravit její konání v našem regionu. Konference se konala pod záštitou náměstka ministryně školství *doc. RNDr. Petra Koláře, CSc.* a děkana Ekonomické fakulty VŠB-TUO *doc. Ing. Josefa Fialy, CSc.* a za podpory projektu Evropského sociálního fondu v oblasti rozvoje lidských zdrojů s názvem „Nechť studuje kdokoliv, kdekoliv a kdykoliv“.

Myšlenka distančního vzdělávání se ve světě velmi úspěšně realizuje již mnoho desítek let, ale teprve nyní má nebývalé možnosti rozvoje díky vstupu informačních a komunikačních technologií (ICT). Již není potřeba zasílat studijní materiály a zpět vypracované úkoly poštou, ale stačí několik kliknutí na počítači. Digitalizace zdrojů má mnoho dalších, třeba ještě ani netušených, možností. Lze přenášet nejen text, ale rovněž zvuk, obraz, animace aj. a výsledkem může být efektivní samostudium bez prezenčního kontaktu s vyučujícím. Nové technologie mají i další možnosti, např. lze číst, i když je člověk nevidomý, neboť digitální text se převede do zvukového či hmatového výstupu aj. Z banky „se“ v době ICT „stává“ eBanka, ze vzdělávání (tj. learning) je eLearning. S elektronickou komunikací v bankovníctví má již většina z nás zkušenosti, ve vzdělávání je to do jisté míry obdobné.

Na konferenci byly prezentovány příspěvky s prezentacemi z oblasti organizačního zajištění distanční formy studia v instituci. Otázkou je např. jak často mají studující navštěvovat školu osobně, jak zajistit korektnost studia, jakou cestou formulovat dotazy a odpovídat na ně, jak nahradit křídla a tabuli apod. Byly diskutovány rovněž problémy spojené se změnou rolí učitelů při přechodu na distanční formu studia – od učitelů jsou náhle vyžadovány

zcela jiné činnosti než dosud, např. zajištění průběžné podpory studia prostřednictvím internetové komunikace. Výměnu zkušeností vyžaduje rovněž problematika motivace studujících, neboť bez jejího neustálého ožívání je procento nedokončeného studia v distanční formě neúnosně vysoké. Lze konstatovat, že na konferenci zazněly na jedné straně příspěvky sledující výzkum v dané oblasti, bez něhož by bylo naplňování těchto vizí nemožné, a vedle toho konkrétní poznatky a zkušenosti z již realizovaného studia, včetně např. podpory zrakově handicapovaných nebo dokonce spoluobčanů ve výkonu trestu. Potřebná je také výměna zkušeností pro nacházení cesty pro spolupráci mezi univerzitami při výměně a sdílení studijních materiálů, a dokonce celých nově zpracovaných modulů. Studenti mohou získávat kredity nejen na své fakultě, ale za určitých podmínek třeba z druhého konce republiky, případně i ze zahraničí, aniž by opustili domov.

Je známkou vyspělé společnosti, ale rovněž jednotlivých institucí, že dokáží připravit pro znevýhodněné občany specifické podmínky. Jejich realizace je však velmi náročná, finančně, ale neméně v přípravě lidských zdrojů, jež se na uskutečňování podílejí. Je potěšitelné, že školy našeho regionu jsou součástí těchto změn, vždyť v podobně znevýhodněné situaci se může ocitnout každý z nás!

Celé jednání konference bylo snímáno do digitální podoby na tzv. Mediasite a zveřejňováno v reálném čase na internetu, tedy v on-line přenosu – např. pro ty, kteří se nemohli fyzicky zúčastnit. Záznam je k dispozici také v off-line režimu, tedy ke sledování po uzavření konference, a to na adrese <http://was.vsb.cz/mediasite/viewer/> v sekci Národního centra distančního vzdělávání.

Další informace lze získat na adrese: *RNDr. Danuše Bauerová, PhD.*, Institut inovace vzdělávání, Ekonomická fakulta VŠB-TU Ostrava, <http://iiv.vsb.cz>.

- rko -